

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/25-01762
Otsuse kuupäev 04.05.2025
Komisjoni koosseis Taavi Hein

Tarbija
Kaupleja MTÜ Lastestudio (80627307)

Tarbija nõue Võistluse osalustasu arve tühistamine summas 65 eurot.

Resolutsioon:

1. Tarbija avaldus rahuldada. Tarbijal puudub kohustus kaupleja 08.01.2025 väljastatud arvet nr 2500229 tasuda.
2. Kui vaidlevad pooled ei nõustu komisjoni otsusega, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Kaupleja saatis 26.12.2024 välja arve summas 65 eurot, mis oli seotud võistlustel osalemise tasuga, kuid sellist tasu ei ole lepingus ette nähtud. Igakuine treeningtasu 45 eurot on korrektselt tasutud. Lapsevanem teatas 15. jaanuaril, et laps ei osale võistlustel, kuid ei jõudnud vastata kaupleja poolt määratud tähtajaks (10. jaanuar), kuna ei olnud arvet ega teadet pühade ajal märganud. Lapsevanem ei ole andnud nõusolekut lapse osalemiseks ega nõustu lisatasuga.

Lapsevanema arvates on lepinguväliste arvete esitamine ilma nõusolekuta ebaõiglane. Kaupleja oleks võinud lapsevanemaga otse ühendust võtta, et saada kinnitust osalemise kohta. Samuti leiab lapsevanem, et kui tähtajaks vastust ei tule, ei peaks arvet esitatama ja laps võistlusel ei osaleks. Tarbija ei ole huvitatud ka enam 20 euro tasumisest, kuna ei mõista, mis õigusega seda temalt nõutakse.

Kaupleja seisukoht:

Tarbija on esitanud kõik dokumendid ja kauplejal midagi lisada ei ole.

Kaupleja saatis kirja 26. detsembril ja 6. jaanuaril. Mõlemas kirjas on mainitud, et 10. jaanuar on viimane aeg teatamiseks, et laps ei osale. Lisaks väljastas kaupleja ka meelega arved enne 10. jaanuari, sest nagu ka kirjas mainitud, siis reageerivad tihtipeale lapsevanemad alles siis, kui arve on laekunud.

2.-10. jaanuar ei ole ammugi enam pühade periood, mille jooksul paari päeva jooksul reageerimine ei ole mõistlik eeldus. Kõik, kes selle aja jooksul mitteosalemisest teatasid, ei pea arvet tasuma.

Kaupleja pakutud kompromiss arve vähendamine 20 euronii.

Komisjoni põhjendus:

Kaupleja on väljastanud tarbijale 08.01.2025 arve tarbija lapse võistluskulude katmiseks summas 65 eurot. Tarbija ei ole andnud nõusolekut enda lapse osalemiseks kaupleja valitud võistlustel ega nõustu lapse võistlustel osalemise eest lisatasu maksmisega. Kaupleja vaidleb tarbijale vastu ning leiab, et kuivõrd tarbija ei teatanud (õigeaegselt) lapse võistlustel mitte osalemisest, siis on tarbija vastuväiteõiguse minetanud ning kohustub arve tasuma.

Komisjon on tutvunud vaidluse aluseks olevate seisukohtadega ning rahuldab tarbija avalduse. Kaupleja 08.01.2025 väljastatud arve on väljastatud tarbijale õigusliku aluseta.

Tarbija ja kaupleja vahel on sõlmitud kirjalik leping (VÕS § 8 lg 2), millega pooled on muu hulgas kokku leppinud õppetöös, õppemaksu suuruses 45 eurot kuus ning tarbija õigusele erinevateks soodustusteks. Peale õppemaksu muid rahalisi kohustusi pooled reguleerinud ei ole.

Tarbija kohustus arve tasumiseks saanuks tulla ennekõike lepingust. VÕS § 3 lg 1 kohaselt võib võlasuhe tekkida kas (i) lepingust, (ii) kahju õigusvastasest tekitamisest, (iii) alusetust rikastumisest, (iv) käsundita asjaajamisest, (v) tasu avalikust lubamisest või (vi) muust seadusest tulenevast alusest. Kaupleja viide lepinguvälistele kohustustele on asjatundmatu. Kaupleja ja tarbija ei ole sõlminud kokkulepet selle kohta, et tarbijal tuleb tasuda peale õppemaksu veel mingeid täiendavaid makseid. Kaupleja pidanuks enne tarbijale arve esitamist leppima tarbijaga kokku, kas tarbija on nõus sellega, et tarbijal tuleb lapse võistlustel osalemise eest täiendavat tasu maksta. VÕS § 9 lg 1 mõttes eeldab kokkulepe kahe poole tahteavaldust. Leping sõlmitakse pakkumuse esitamise ja sellele nõustumuse andmisega, samuti muul viisil vastastikuste tahteavalduste vahetamise teel, kui on piisavalt selge, et pooled on saavutanud kokkulepe. Praegusel juhul pole kaupleja tarbijale pakkumust teinud ning tarbija ei ole andnud nõustumust. Järelikult kokkulepe puudub.

Asjassepuutumatu on kaupleja poolt tarbija lapse võistlustele registreerimise eest tasumise fakt. Kui kaupleja registreeris tarbija lapse võistlustele ja tasus selle eest ise kolmandale isikule, siis on see kaupleja riisiko, mida tarbija hüvitama ei pea. Tarbija ja kaupleja vahele kaupleja ja kolmanda isiku vaheline kokkulepe võlasuhet ei tekita. Kaupleja saanuks tarbijalt nõuda vaidlusalust maksumust ainult tarbijaga sõlmitud vastavasisulise kokkuleppe alusel. Korrektne olnuks eelnevalt kauplejal tarbijaga leppida kokku, kas tarbija nõustub lapse võistlustel osalemisega ning selle eest tasumisega ning sellest lähtuvalt saanuks kaupleja koostada nimekirja laste kohta, kes võistlustel osalevad. Kokkulepe ei pea olema tingimata poolte vahel vormistatud kirjaliku lepinguna ega allkirjastatuna, piisab ka sellest, kui pooled oleks tahteavaldusi vastastikku e-maili teel vahetanud, millest nähtunuks kokkuleppe sisu. Seadus ei sätesta lepingule praeguses asjas kohustuslikku vorminõuet.

Isegi ilma juriidiliste teadmisteta on tavaloojika alusel mõistetamatu ja vastuoluline, et kaupleja nõuab lapsevanematelt enda suva järgi esitatud arvete tasumist.

Kaupleja on tarbijale 17.01.2025 e-kirjas illustreerivalt selgitanud, „kui kasutad mõnel veebiplatvormil tasuta prooviaega, aga unustad selle õigeaegselt tühistada, siis tuleb tasu siiski maksta. Sama kehtib ka meil - kui unustate õigeaegselt teatada, kuulub summa tasumisele“. Komisjon selle loogikaga ei nõustu. Tasukohustus saab tuleneda siiski vaid lepingust. Kaupleja toodud veebiplatvormi näitel on tasu küsimise aluseks samuti kasutaja eelnev nõustumus (üldjuhul linnukese panemisega), mille kohaselt on kasutaja nõus prooviaja möödudes maksma tasu.

Asjakohatu on kaupleja 19.01.2025 e-kirjas tehtud viide Tallinna Ringkonnakohtu 19.04.2022 otsusele nr 2-20-18742, milles kohus analüüsib e-kirja kättesaamisele kuuluvat mõistlikku aega. Tarbijal ei olnud kohustust kauplejale enda mittenõustumust väljendada. Kauplejal oli kohustus võtta tarbijalt nõustumus, mitte vastupidi.

Edaspidiselt tuleks kauplejal võtta sarnastes olukordades igalt lapsevanemalt eelnev nõusolek, milles lapsevanem väljendab selget nõustumust või mittenõustumust mistahes (rahalise) kohustuse tekitamiseks. Kui lapsevanem enda seisukohta ei esita, siis tuleb lugeda, et kokkulepe puudub, sest leping eeldab kahte tahteavaldust. Kui kaupleja võtab endale kolmanda isiku ees lastega seonduvaid (rahalisi) kohustusi ilma lapsevanemate nõusolekuta, siis ei puutu nende kohustuste täitmine lapsevanematesse.

Lähtudes ülaltoodust, komisjon rahuldab tarbija avalduse.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Taavi Hein

/allkirjastatud digitaalselt/